

1965 Թ Ղ Ր Փ Ո Ն 3

ՀԱՅԿՍՏԱՆԻ
ՆՈՒՅՈՒՄՆԵՐ

ԳՆԱԿԱԿՆԵՐ

572
1965

გაგაფსუნდი

გივი ჟიჟინაძე

ნახატი თანხმის სამსახურისა

გაგაფსუნდი—თქვი, რად გვეწვიე,
ენძელავ, კარგო?
მამალა —მსურს საქართველოს
მთა-ბარი ვქარგო.
გაგაფსუნდი—მერცხალო, გვითხარ
სურვილი შენი.
მამალა—კვლავ დიდხანს, დიდხანს
დაგატკბოთ სტვენით.
გაგაფსუნდი—ასე რად დაჰქრი,
ფუტკარო, მინდვრად!
მამალა—სკა ტკბილი თაფლით
აგევსოთ მინდა.
გაგაფსუნდი—შენ რაო, მზეო,
რალას გვეპირდები?
მამა —მსურს ავიმწვანოთ
ბაღჩა-მინდვრები!

წვიმის წვეთები

ლავით ჯაპონიველი

ნახატი ზურაბ შორაჩიძისა

ერთხელ გაზაფხული მხაზუნა წვიმით დაიწყო. მზე ზირს იბანსო, — უხაროდთ მთებს. მსხვილი წვეთები ტეხატეუზით ცვი-ვოდნენ ციდან და ისე ლამაზად ბრწყინა-დნენ მზეზე. გვეგონებოდათ, დრუბლებიდან ვიღაცამ მარგალიტები გადმოაწინაო.

წვიამ, სამწუხაროდ, ძალე გადაიღო და ეს სილამაზე სიზმარივით გაქრა. მხოლოდ ერთ ბებერ, ნახევრად გამხმარ რცხილას შემორჩა ფოთლებზე წვიმის წვეთები. განარბული სე წელში, კაიძართა. მხრები გაძალა, მაგრამ მხაზუნა წვიმასავით ხანმოკლე გამო-დგა მისი სინარულიც: წვეთებს ძალე მოს-წვინდათ ფოთლებზე უოფნა და ერთ-ერთმა თქვა:

— მძებო, აქ ჯდობა ხეირს არ დაგვაუ-რის! წავიდეთ. კავიროსა, ქვეყანა ვნანსოთ!

— შესარება! — უნასუნა მეორემ. იგი ცალ-კე ფოთოლზე იჯდა და თავისი სილამაზით ტტებოდა.

— წავიდეთ! წავიდეთ! — აუაუნდნენ და-ნარჩენები, ამწვანებულ ფერდობზე დაკორ-დნენ და ხეგში მიხარულად მოხსრილდე ნაკა-დულს შეუერთდნენ.

ზარბეცი და ჰრანჭია წვეთი კი ადგილი-დანაც არ დამრულა, მხოლოდ თვალი გა-უოლა ნაკადულს, ცხვირი დაძვინავად აიბზუა და თქვა:

— სულელები, ასია მკატხე! დარჩენი-ლიუნენ აქ და ჩემსავით გადარჩებოდნენ. მერე ისევ ჰრანჭია-კრენა განატრმო, მაგრამ მარტო-ობა ძალე მობესრდა და უნებურად ჩაეძინა.

შუადღისას მზემ მაგრად დააცხუნა, მძინა-რე წვეთი ორთქლად იქცა და გაუჩინარდა... ასლა მან წვიმას უნდა უცადოს, რომ ისევე წვეთად იქცეს და ცსოვრება ხელახლა დაიწყო. ვინ იცის, როდის გაწვიმდება კი-დევე!

ნაკადული კი მხიარულად მიხსრილლებს ხეგში, ძალე სხვა ნაკადულებს შეუერთდება, იქვეა მდინარედ, წისქვილის ქვეებს დაატ-რილლებს, ვრცელ მინდვრებს მორწყავს, ელე-ქტროსადგურებს ააშუშავებს, დედედამ ივლის დაუღალავად, კადიდდება და ბოლოც თვალუწვდენელ ზღვას შეერება.

05756

წითლი კახკრა

ალექსანდრე კონსტანტინი

ფინეთის სახლერის ახლოს ორი ტბაა: ერთი ღია ფერის, მეორე კი—მუქი. ეს მეორე ტბა მუქად იმტომ მჩანს, რომ დაბურული ტყე აკრავს გარს; ღია ფერის ტბა კი ირველივ მოშიშვლებულია და მთელი დღე მზე დაჰათის. ზას კობტა ტბას ეძახიან.

ტბიდან კობტა მოშორებით, შუაგულ ტყეში ერთი პატარა სახლი დგას.

1917 წელს ამ სახლში ფინელი მუშა ცხოვრობდა მეთუღითა და ორი ვაჟით.

ერთხელ დიასახლისს ბორბლების ჭრიალი მოესმა. ეზოში გავიდა და დაინახა თავისი ქმარი, რომელსაც ვიღაც უცხო მამაკაცი მოჰყვებოდა.

— ეს ჩვენი სტუმარია, კონსტანტინე პეტრეს ძე ივანოვი—მიახარა ქმარმა დიასახლისს.

იმ დღიდან კონსტანტინე პეტროვიჩი ამ პატარა სახლში ცხოვრობდა. იგი მალე დაუმეგობრდა სახლის პატრონის ბავშვებს. უფროსი ვაჟი რვა წლისა იყო, უმცროსი კი—ექვსის.

კონსტანტინე პეტროვიჩი ბიჭვთან ერთად ტყეში დადიოდა. ზაფხული ილეოდა, და როგორც ყოველთვის შემოდგომის დამდეგს იცის ხილმე, ტყეში უამრავი წითელი კენკრა იყო.

კონსტანტინე პეტროვიჩმა არ იცოდა ფინური, მაგრამ ეს ამბავი მეგობრობას სულაც არ უშლიდა ხელს. მხოლოდ ეს იყო, რომ საუბარი არ გაოსდიოდა. კენკრა სანიემ ერთად მოკრიფა, თუმცა ვერა და ვერ წამოიწვეს კენკრაზე ლაპარაკი.

სტუმარი ბავშვების ნათქვამს კობტა-კობტაობით უკვე იცებდა. ისინი ხშირად ამბობდნენ: „პუნანი, პუნატენ პუნანი!“—რაც წითელ კენკრას ნიშნავს.

ეს სიტყვები რუს სტუმარს ძალიან მოსწონდა და თვითონაც ამბობდა: „პუნატენ პუნანი“.

როგორც კი ბალახებში წითელ კენკრას დაინახავდა, მაშინვე დაიძებნდა:

— პუნანი!

ბავშვებს კი ეციებოდათ. კონსტანტინე პეტროვიჩი უცნაურად ამბობდა ამ სიტყვებს. ამიტომ უფრო მზიარულად კრფდნენ კენკრას.

ერთხელ ყველანი ღია ფერის ტბისაკენ გაემართნენ. თბილი ამინდი იყო, ცურვა შეიძლებოდა.

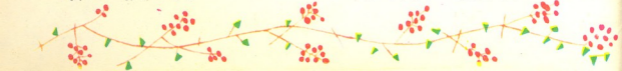
კონსტანტინე პეტროვიჩმა ტანთ გაიძრო, მაგრამ ქული არ მოუხდია. მთელი ტბა, ერთი ნაპირიდან მეორე ნაპირამდე, ქულით გადაცურა. ბავშვებს უნდოდათ ეკითხათ, ქულს რატომ არ იხდითო, მაგრამ როგორ უნდა ეთქვათ, არ იცოდნენ.

როცა კონსტანტინე პეტროვიჩი შეიძინა ამოვიდა, მაშინ მოიხება ქული. ხშირი შავი თმა მუხლებზე უსწორმასწოროდ ჩამოჰყოფდა.

სეირნობის შემდეგ კონსტანტინე პეტროვიჩი ყოველთვის საწურად ჯდებოდა. ჩქარა წერდა და ძალიან წერილი ასოვებთ. დღეში, ვინ იცის, რამდენ გვერდს აესვბდა.

— ახლა კი ხელს ნუ შეუშლით, ხომ ხედავთ, მუშაობს!—ეტყოდა დედა ბავშვებს.

ბიჭებაც შორიდან უყურებდნენ სტუმარს. მეორე დღით კი ისევ ტყეში ეპატიებოდნენ. კენკრის ცარიელ კალთას უჩვენებდნენ და შესძახებდნენ:

— პუნატენ პუნანი!
კონსტანტინე პეტროვიჩი გაიკინებდა და წამო-
დგებოდა.

— ოჰ, ეს პუნანები, პუნანები!

მამა სამუშაოდან საღამოობით ბრუნდებოდა და ქალაქის ამბებს ჰყვებოდა, მხოლოდ ლენინზე და ბოლშევიკებზე ლაპარაკობდა.

კონსტანტინე პეტროვიჩი ისმენდა ამ საუბარს და ელიმებოდა, ჩუმად თმაზე ისვამდა ხელს.

ამ პატარა სახლში ცოტა ხანს დაჩაიხიდა. ერთხელ, ქალაქიდან ორი მუშა ჩამოვიდა და სტუმარი თან წაიყვანეს.

დაღა შემოდგომა. ღია ტბაზე მღვრიე ტალღები დაგორდებდნენ, ღამლამობით კი ისმოდა, როგორ ატაკებდნენ ქარი ფიშვების ტოტებს ტყეში.

ერთხელ სახლის პატრონი პეტროგრაღში წა-
ვიდა და რამდენიმე დღე აღარ გამოჩენილა. ცოლი
ძალიან დარდობდა, იცოდა, პეტროგრაღში დიდი
არეულობა იყო: მუშები, ჯარისკაცები და მატრო-
სები ხელისუფლების წინააღმდეგ იბრძოდნენ.

სახლის პატრონი, როგორც იქნა, დაბრუნდა.
ძალიან მზიარულ გუნებაზე იყო და ჰყვებოდა
შებმა გაიმარჯვეს, რუსეთში ახალი ხელისუფლება
დამყარდა და სათავეში ლენინი უდგასო.

მერე ჩემოდნიდან ფრთხილად ამოიღო ვლადი-
მერ ილიჩის სურათი.

— იცნობთ?—ჰკითხა ბავშვებს.

დღდას გაეკინა:

— აბა, რას იცნობენ! ამით ხომ შუბლზე თმა-
ჩამოყრილი უნახავთ, შუბლი სულაც არ უჩანდა.

— ახლა კი მივხვდი, ცურვის დროს რატომ არ
იხილდა ქულს! პარიკის დასველებისა ეშინოდა ალ-
ბათ.

— ვერც შენ იცანი?—დღდა ახლა უმცროს
ვატს მიუბრუნდა.

ბიჭმა დახედა სურათს, დააკვირდა და იცნო
სტუმარი, თვალებით იცნო.

ლენინს ხომ განსაკუთრებული თვალები ჰქონდა.

თარგმნა ლეილა ერასმე
ნახატები ზურაბ რაზმაშვილმა

ხეილ უცნა

მუსიკა მერი ლავინთაშვილისა

ლიბო მავალა შრავლიძისა

შენ მართე მზე და მთვარე,
ვარსკვლავებიც ჩრდამა
სულ აკენზე დაწივით,
საუვარელო დედა.
ფრთები ცისკენ ასაფრენი
შენგან დამებუდა, დედა,
და ოცნება ათასფერი,
საუვარელო დედა.
უანა, წყარო, ლურჯი მთები,
რასაც თვლით ვხედავ,
დავხატე და მოგიძღვენი,
საუვარელო დედა.
ხელისგულზე ერბო-კვერცხი
ვინ შეიწვას ნეტავ, დედა?
რომ ამაგი დაგიფასოს,
საუვარელო დედა!

Musical score for the song "ხეილ უცნა". It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The score is written in G major and 2/4 time. The tempo is marked "Moderato". The lyrics are in Georgian. The score includes various musical notations such as clefs, notes, rests, and dynamic markings like "poco rit" and "p".

შენ მართე მზე და მთვარე,
ვარსკვლავებიც ჩრდამა
სულ აკენზე დაწივით,
საუვარელო დედა.
ფრთები ცისკენ ასაფრენი
შენგან დამებუდა, დედა,
და ოცნება ათასფერი,
საუვარელო დედა.
უანა, წყარო, ლურჯი მთები,
რასაც თვლით ვხედავ,
დავხატე და მოგიძღვენი,
საუვარელო დედა.
ხელისგულზე ერბო-კვერცხი
ვინ შეიწვას ნეტავ, დედა?
რომ ამაგი დაგიფასოს,
საუვარელო დედა!

ნახატი გიორგი რკინიშვილისა

ც ა ფ ლ ი

სახლა ამირაჯიში

ა რ ა კ ი

ქიანველეების ზღაპრითებს ვატი შევიძინა. ფუტყარ-ბის დედოფალმა ელჩი გაუგზავნა და მიუღოც.

ზეღმწიფემ ბტუშარი დიდი პატეიოი მიიღო: ათას-ნაიოი შემწვარ-მომხარკულიო და ბილჩურჩხელიო გაუმასპინძლდა. საუკეთესო ღვინოები ჯიბვის ყანწებით მიაჩოთა, ვერცხლის ქამარ-ბანჯელიო უბოძა, ასი ქიანველა საგზლიო დაუტყირათა და სამეფოს საზღვრამდე მისაცილებლად უღვაშებდაყეპილი მეომრები გააყოლა, გზაში არაფერი გაუტყირდესო.

შეზარბოშებულმა ფუტყარმა ქიანველეების იონჯის ყანები ნახა: იტიქა, ცარიელამ ჩაგომ ვიაროო, იონჯის ყანებს დააცხრა, თაფლი მოაგროვა და ისევ გზას გაუდგა.

საზღვარს მიადწიეს. გამომშვიდობებინას ქიანველეებმა უბოძეს:

ეგ თაფლი, ბატონო ელჩო, აქ დაგვიტოვე და ისე მიბძანდილი!

ფუტყარს გაუცვირა:

— თქვე კაი ხალხო. აასინაიოი შემწვარ მომხარკულიო და ბილჩურჩხელიო გამიმასპინძლოთ, საუკეთესო ღვინოები ჯიბვის ყანწებით მიაჩოციო. წელი ვერცხლის ქამარ-ბანჯელიო დამიმშვენიეთ, საგზლიო დატყირაული ასი ქიანველა შახანლეთ და ეს ერთი ცვარი თაფლი ჩალა ბედეგნა, რომ გენანებათ და მაოგებიინებთ?

ქიანველეებმა უპასუხეს:

— ის ჩენი ნებით მოგართვით და ეგ კი დაუკითხავად მიგაკეს. გეთონგნა, სამას ქიანველას თაფლიო დავისაპალნებლიო და შინ გაგაუოლებლიო. უნებართვოდ აღებულს კი არც მგ ერთ ცვარს გავატანთო!

ფუტყარმა თაფლი ქიანველეებს დაუბრუნა და შინისკენ დარცხენილი წაიდა.

ზოგორ შევასრულე დავალებს

ნაჩიზა მკელაძე
ნახატები ალექსანდრა ბანძალაძისა

ჩემი სახლის წინ მალალი ალვის ხეები შრიალეებენ. ხეებს იქით წითელკამიტია-ნი ფართოაიენიანი შენობაა. იმ სახლიდან ყოველ დილთ ისმის ოკი ბავშვის სიმღერა: „ყოლიყო-ო მა-მა-ლო, ოკ-როს დე-ზე-ბი-ანო“. აღბათ მიხედით, რომ აქ საბავშვო ბაღია.

ერთ შზიან დილას ამ ეზოსთან ჩავიარე და დეიდა წინოს ხმა გავიგონე:

„ჯელსომინო ვაციწობს ერთ უცნაურ კატას, კატა გოგოს კედელზე ცარკით დაუხატავს“.

— ოჰ, ეს ხომ ფეხცანკარა ციკუნიაა,

რომელიც ჯელსომინოს თასგვარი ჰქვია. გან იხსნის. ამ ციკუნისა და ჯელსომინოს ამბავი ძია ჯანი როდარიმ დაწერა. დარი კი ძალიან შორს, ცხრა მთასა და ცხრა ზღვას იქით ცხოვრობს. იმ ქვეყანას იტალია ჰქვია. ჯანი როდარიმ მთელი ქვეყნის ბავშვებს გააცნო „ჩიპოლინოს თავგადასავალი“, „ჯელსომინო ცრუთა ქვეყანაში“ და ამიტომ ყველა ბავშვს ძალიან უყვარს იგი.

ეზოში ჩემი მეგობრები კახა, თამუნია, ზურციკო და ირაკლი დავინასებ.

— იცით, ბავშვებო, სად მივდივარ ხვალ? — ეუთხარო მე, — სადაც ძია როდარიმ ცხოვრობს, იტალიაში.

ბავშვებმა ტაში შემოპკრეს. თამუნია წამოხტა და თოჯინა ჩიპოლინო გამოიტანა:

— ეს ძია ჯანი როდარის ვადეკით. უთხარით, თამუნია მ ვაოგვზაენთ-თქო. არა, მარტო თამუნია მ კი არა, ირაკლიმ, კახამ, ზურციკომ, ყველამ, მთელმა ჩვენმა ბაღმა. უთხარით, კიდევ დავეწეროს ჩიპოლინოს ახალი თავგადასავალი.

მე ძალიან გამეხარდა და სამზავროდ გამზადებულ ჩემოდანში ჩიპოლინო ფრთხილად ჩავდე.

როგორც კი იტალიის დედაქალაქ რომში ჩავედით, გავეშურე თამუნის დავალების შესასრულებლად, მაგრამ ძია ჯანი როდარიმ ავარაკზე წასული დავგვხდა. ძალიან დავღონდი. როცა სასტუმროში მივედი, ამხანაგები სადილზე მიკლდინენ. კუთხეში თეთრხალათიანი პატარა ბიჭუნა იდგა ვევაბა თევზით ხელში.

პატარა ბიჭს პასკალინო ერქვა და რეს-

დასაწყისი

ამაღინ პარლინი

საქართველო გვიყვარდეს,
აი, რაა მთავარი.
მადლა—ცაბ ღიფლივა,
მირს—ყდანრული მთა-ბარი.
მოქარგულა ბათსფრად
სამაისო დილის მწით,
ჩვენ დედაქალაქი,
ქვის და ვარდის თბილისი.

ტორანში მიმტანად მუშაობდა. ის დიდი კაცივით მოხერხებულად აწყობდა თეფშებზე გრძელ, იტალიურ მაკარონს.

პასკვალინო ღარიბი იყო და სკოლაში არ დადიოდა. იტალიაში მხოლოდ მდიდრები სწავლობენ. ჩვენ მალე დავმეგობრდით. სალამობით სასტუმროს ბაღში საქანელაზე ექანაობდით. მე კი სულ თამუნისა დავალემაზე ვფიქრობდი.

ბოლოს ამხანაგებს რჩევა ვკითხე. გადაეწყვიტეთ: ჩიპოლინო პასკვალინოსათვის გვეჩუქებინა; თამუნისა კი ჩასვლისთანავე აეუხსნინო დით ყველაფერს.

მაგრამ როცა იტალიიდან დაებრუნდი, თამუნისა ბალი აგარაკზე წასულიყო. წერილის ვერ მიეწერდი, რადგან თამუნისამ ყველა ასო ჯერ არ იცოდა. ავლექი და მანგლისში ჩივედი. ჩემს მეგობრებს ისე აინტერესებდათ ჩიპოლინოს ამბავი, ისე აინტერესებდათ, რომ ყველამ ერთად მკითხა:

— რა თქვა ძია ჯანი როდარიში?

მე კოტა დავიბენი, მაგრამ როცა ყველაფერი ვუამბე, იცით, რა მითხრეს ჩემმა მეგობრებმა?

— რა კარგია, რა კარგია! საწყალი პასკვალინო ხომ ღარიბია და ჩიპოლინოს ალბათ ვერასოდეს ვერ იყიდდა. როცა სკოლაში წივალთ და წერას ვისწავლით, ძია ჯანი როდარის ჩვენ თვითონ მიეწერეთ წერილს და ჩიპოლინოსაც ხელახლად გავუტზაუნით!

ქსე იტინს

მუშაინ მალაქა

მზემ თვადები გაახილა,
იციან და იციან,
ვეღზე ია შეამჩნია,
ია თვადებციმციმა.

მთის ფერღობზე გვირიღები,
ხვევნა-კოცნით დაღაღა.
შუქ-მანღრი მოახვიო,
გაბაფხური ახარა.

ნაკაღურიც მოიმღერის,
თავანკარა, ენამზე,
ჩიტუნებიც აპოკტიკენენ
ტყის საამურ ენაზე.

ყაყაჩოსაც გაელიმა,
მორცხვად თავი დახარა,
მზე სიცილად დაიღვარა,
გაბაფხური გვანარა.

გაქოსკოქი

პეზარ კვიციანი

ნახატები ზარბ ზორჩიძისა

სინარულით გვიცემს გული,
რა მზიანი დილა არის,
ჩვენი ბაღი თოჯინების
თეატრისკენ მიიჭარის.

გავცდით ხეებს,
სახლებს გავცდით,
მივადექით გადასასვლელს.
გზას გვითმობენ გამვლელები,
მანქანებიც დაღვნენ წამსვე.

გავმწკრივდით და დავიძარით:
ნანა,
ნუნუ,
ზაზა,
ურია...
რა ლამაზად გადავდივართ,
ჩვენ გვიყურებს მთელი ქუჩა.

ვიკტორ გოლიაკინი

მასწავლებელი დაფისკენ მიბრუნდა თუ არა... მერხქვეშ ჩაეჯექი „ახლა მობრუნდება, დამინახავს, რომ გავქრი და აღბათ ძალიან გაოცდება. ნეტავ რას იფიქრებს? დამიწყებს ძებნას: სად გაქრაო!—რამდენს ეციონებ!.

შუვე ნახევარი გაცვეთილი გავიდა მე ისევ მერხქვეშ ვზივარ, როდის მიხვდება ნეტავ, რომ კლასში არა ვარ?“—ეფიქრობ მე. მერხქვეშ კი ძნელია ჯდომა. ზურგი ამტკიცდა. აბა, ერთი შენ სტადე! დავახველე,—ყურად არ მათხოვა. მეტი აქ ჯდომა აღარ შემიძლია თან გიცი ფეხსაცმლის წვერს გვერდში მირტყამს. ველარ მოვითმინე, ვერ გავძელი გაცვეთილის დამთავრებამდე ამოვძვერი და ხელი ავწიე:

— მაპატიეთ, მასწავლებელო!

მასწავლებელი მგკითხება:

— რა მოხდა? დაფასთან გინდა გამოსვლა?

— არა, მაპატიეთ! მე მერხქვეშ ვიჯექი.

— მერე? კარგია იქ ჯდომა?

— არა, მასწავლებელო, მერხთან ჯდომა მირჩევნია...

თარგმნა ზურაბ ლეჟაველიძე

როგორ ვიჯექი
მერხქვეშ

გერმანული
ბავშვებისთვის

უშაქუნა იხვი

ჭყონი იხვის ქვევლებს გამოეყადა, უნდა დაეცინათო, იხვებს კი არ მიჰქონია, რაღაც იჭყურ, თავის სხსზე უფრო ზეინობა, იხე, რაღვარე ჭყონი ზეინობის ხოლმე.

ჭყონი გამოეყადა იხვს, იხვი კი ეკე-ფი და თინე გამოეყადა:

— ახლა ზეტანა აღარა ვარ, ჭყონი, ვლირ დამეჭურ!

ჭყონის კევერა

— დეიჭურ, დეიჭურ, შე ბეყსეაყე, ზენა!

— აი, აი, დამეჭურ!

ზინის იხვი, ზისევეს ჭყონი.

— ზე-ზეყე, ზე-ზეყე!— ძლიეს მიზეყე-ზეყეს იხვი.

შინილი არ დეეწიოს ჭყონი!

ვინ უბეღლის ნეტეუ იხვს?

იფის იხვს, ვარე უბეღლის.

— ზესმეს, ზესმეს!

იყურ, ზეინარე.

— შე კიბეველი, შე, იქმანე, ბეყსე-ყე!

— დეუბსი ზეინარე იხვს.

— იხვიე იქით ზინის...

იორე, იორე...
ერთი, ორი, ზამი.
სამი

ზევე!— იხევა იხეს.
ნახტა ზეინარე და ზენი, ზეყეა ზეტანა ნინსი უბესია.

— ვიხ-ვიხ, ვიხ-ვიხ!
კევისმე იხეს, ჭყონი რამ ვერ დეიჭრა.

ჭყონი დინს ზეინარის ზინს ზინდე-ღეუღი:

— დეიყე, შე ბეყსეაყე, ზენა, ვინეველი ცეყრა, ზამი სიდე კეპესევე!

მოსამსახურე

ეს გაზაფხულიც მოვიდა უცდებ, შუტე მომდინა გაერემის უერეცეს.

მინდვრად გაავლო ბირველი ხნული, ააბიბინა ველი ცერიანი. გაზაფხულია, ზეინობს გული თავისუფალი ადამიანის.

გაზაფხულიც იხეა ზენა ზეინარე

ბაჭია

თანამზ გოგონები

ნახატები ვეჟა მელიქიძისა

ბაბუა ილიკო ხაფანგის დეგებსა შეუდგა.

— ბაბუა, რად გინდა ხაფანგი?

— რად მინდა და იმ ქურდბაცაცის ჩემი კომბოსტოს ჩახრამუნება არ უნდა შევარჩინო!

— მერე და, ბაბუა, ვინ იპარავს კომბოსტოს? — ჰკითხა თინიკომ.

ილიკო ბაბუას ვაეღღმა.

ათოდე წუთში ბაბუა ილიკომ ხაფანგი დააგო...

— ხომ გერჩია, ჩძიანი ბალახი გეწიწენა და ჩემს კომბოსტოს არ გაეკრებოდი, შე მსუნაგო, შენა! თინიკო, ნინიკო, ნახეთ, როგორი ბაჭია მოგიყვანეთ! — ახარა ბაბუამ შვილიშვილებს.

უნდა გენახათ, რა ამბავი ატყდა!

ნინიკო და თინიკო მთელი ზაფხული თავს ეგვლებოდნენ ბაჭიას. ბაჭიაც თანდათანობით შეე-

ჩვია პატარა მეგობრებს. მაღიანად შეიქცეოდა კომბოსტოსა და კარხლის ნორჩ ფოთლებს. მერე კი ისევ მოიწყინა, წამოსკუპდებოდა ერთ ადგილზე, ჩამოყრიდა ყურებს და თვალცრემლიანი ვასცქეროდა ველ-მინდვრებს.

— ბაბუა, რატომია ბაჭია უფუნებოდ? ავად არის? — იკითხა თინიკომ.

— მაგ ბაჭიას საქმე ასეა, შვილო, მაგასაც ჰყავს დედა. ეს ველ-მინდვრები და ტყე მაგისი კარ-მიღამოა, ჩვენ კი გალიაში დავამწყვდიეთ, იღარდებს, აბა, რას იზამს!

— ალბათ დედამისი როგორ ტირის!

— გავუშვათ, ბაბუა, გავუშვათ, შენი პირიმი-სკუპ, სკუპ, სკუპ! — და ბაჭია ბუჩქებთან გარნდა. უცბად შედგა. შემობრუნდა. პაწაწინა თათი თეთრი მკერდის ზევით ასწია, თითქმის ემ-შვიდობება თავის პატარა მეგობრებსო და გაუჩინარდა.

შოშიას გალობა

შოშიას გაზაფხულის მახარობელს ეძახიან. უამინდობა სულაც არ აშინებს ამ ფრინველს. მოღრუბლულ ამინდშიც თავისთვის ზის და გალობს.

შოშიები დილაადრიაანად იწყებენ კონცერტს, დღისით ცოტას შეისვენებენ და გვიან ღამემდე განაგრძობენ მომხიბლავ გალობას.

შოშიებს მიმბაძველობის დიდი უნარი აქვთ: იმეორებენ ყურმოკრულ ბგერებს, ხმებს: წისკვილის ქვების ჭრიალს, ჭის ოწინარისა თუ ხერხის ჭრიჭინს. ზოგიერთი შოშია იმდენ ხმას ითვისებს, რომ ყოველ დღე სხვადასხვაგვარად გალობს. ხანდახან სულ უცხო სიმღერას წამოიწყებს ხოლმე, ალბათ ზოგ სიმღერას ზამთრის «არდადეგებზე», აფრიკის ქვეყნებში ითვისებს.

ცნობილია, რომ შოშიები ლაბარაკსაც სწავლობენ. გარკვევით ამბობენ განა მარტო ცალკეულ სიტყვებს, მთელ წინადადეგებსაც კი. ამ საქმეში შოშიებს მხოლოდ თუთიყუშები სჯობნიან.

უცნაური ცხოველი

ეს რა უცნაური ცხოველია! უკანა ფეხები მსხვილი და ღონიერი აქვს, წინა კი ერთი ციცქნა. ასეთ ფეხებზე სიარული ძალიან მოუხერხებელი იქნება, მოუხერხებელი კი არა, შეუძლებელია. ამიტომ არის, რომ ეს ცხოველი კი არ დადის, მხოლოდ დახტის. უკანა ფეხებზე შედგება და რვა-ათ მეტრზე გადახტება ჰაერში. მერე თავის სქელ კუდზე დაჯდება და კვლავ გადასახტომად მზად არის.

აბა, ახლა მუცელზე შეხედეთ, ეს რა ჩანთა ჰკილია? ჩანთიდან პატარა თავები მოჩანს. მზრუნველი დედა ასე ატარებს თავის შვილებს, ვიდრე არ წამოიზრდებიან.

სად გვხვდებიან ასეთი ცხოველები? ისინი მხოლოდ ავსტრალიაში ცხოვრობენ.

როდესაც ავსტრალიაში ევროპელები ჩავიდნენ, იკითხეს:

— რა უცნაური ცხოველებია, რა ჰქვიათო?

— კენ-გურუ, — უბასუსენ იქაურმა მცხოვრებლებმა. რაც ნიშნავს, — მე თქვენი არ მესმისო.

ევროპელებს «კენ-გურუ» ცხოველის სახელი ეგონათ. მას შემდეგ ამ ცხოველს ყველა კენგურულ იცნობს.

საბი ბრწყინი

ა. გომიზუვილი

ნახატები ბაიოზ უფსხიზუილისა

ზღაპარი

ერთხელ კურდღელს ხის ძირას
როცა ტკბილად ეძინა,
წამოვარდა ზეზე
და გაიქცა სერზე.

გარბის, გარბის, გარბის,
წინ შემოხვდა ზღარბი.

ზღარბი ფიქრობს: „ეს კურდღელი
ასე რატომ იქცევა?“

— სად გარბიხარ?
— ჩქარა, მომეყე,
ჰე, ქვეყანა იქცევა!“—

უურცქვიტა და ზღარბი
ორივე ერთად გარბის...

დატვირთული ნიჟვით
წინ შემოხვდათ ციყვი.

ციყვი ფიქრობს: „ცქვიტა, ზღარბი,
ასე რატომ იქცევა?“

— სად გარბიხარ?
— ჩქარა, მომეყე,
ჰე, ქვეყანა იქცევა!“—

არ შეხარეს წარბი,
უველა ერთად გარბის..

ფრენით მისდევს ჩხიკვი...

„საით გარბის ბრიუვი?
ზღარბი, ციყვი და კურდღელი
ასე რატომ იქცევა?“
— სად გარბიხარ?
— ჩქარა, მომეყე,
ჰე, ქვეყანა იქცევა!“

— ვაი, ვაი, სირცხვილი!—
ჩხიკვი კვდება სიცილით...
მომისმინეთ, ხეზე ვიჯექ,
გამივარდა კაკალი,
თავში მოხვდა ამ უურცქვიტას
წამოვარდა კანკალით.
ცქვიტავ, ზღარბო, ციყვო,
სამივე ხართ ბრიუვი!
ხა, ხა, ხა, ხა, სირცხვილი!—
ჩხიკვი კვდება სიცილით,
ეს ამბავი ახალი
მთელ ტყეს მოსდო ხარხარით!

9756

მ
ე
დ
ი
კ
ი
ნ
ო
ფ
ი
ლ
მ
ე
ბ
ი

ბოკა-ბოკა

ზაპარია მერაზღიშვილი
ნახატი რავეზ მუხმირიძისა

ამ თამაშში მონაწილეობს 6-დან 20-მდე გოგონა და ვაჟი. თამაში შეიძლება ყველგან, სადაც კი საამისოდ თავისუფალი ადგილია.

მოთამაშენი გაავლებენ ხაზს და მისგან 10-მდე ნაბჯის მოშორებით რაიმე საგნით (ხე, ქვა, ჯოხი) მონიშნავენ ადგილს. ამის შემდეგ „არჩევან-არადანის“ წესით გაიყოფიან ორ ჯგუფად და „ჰყრიან კენჭს“, რის შედეგადაც ერთ ჯგუფს მოუწევს „ჩადგომა“.

„ჩამდგ რი“ ჯგუფის მოთამაშენი მოპირდები-რებიმს:გან ზურგშემქცეით დადგებიან ხაზზე და ხელებს საფეთქლებზე ისე მიიფარებენ, რომ მხოლოდ წინ ცეკრა შეეძლოს. ერთ-ერთ მათგანს მოწინააღმდეგე ჯგუფის რომელიმე მოთამაშე ზურგ-

ზე თითს მიადებს და წინ წაიყვანს. „წაყვანილს“, რომელსაც უკან მოხედვის უფლება არა აქვს, მისივე ჯგუფის რომელიმე მოთამაშე ეძახის:

- ბორა-ბორა!
- ნავთის გორა! — პასუხობს წაყვანილი.
- ვინ წაიგყვანა?! — ეკითხება იგივე მოთამაშე.

წაყვანილი მოთამაშე თუ მიხვდა, ვის მიჰყავს იგი, ჯგუფების მდგომარეობა შეიცვლება და ახლა მოპირდაპირენი „ჩადგებიან“. თუ ვერ მიხვდა, მაშინ მისი ჯგუფის მოთამაშეებმა გამარჯვებულები ზურგზე უნდა მოიკადონ და ხაზიდან წინასწარ მონიშნულ ადგილამდე მიიყვანონ.

გოგონები ზურგზე მოკიდდებიან თავისუფლდებიან.

1. «Ենձեմ»՝ ՆՆ. Քյոզն Երևանցիներ, 4 քմ.
2. «Երևանցի»՝ ՆՆ. Կյոզն Վրացիներ, 4 քմ.
3. «Երևան»՝ ՆՆ. Վրացի երևանցիներ, 7 քմ.
4. «Երևան»՝ ՆՆ. Վրացիներ, 7 քմ.
5. «Երևան»՝ ՆՆ. Կյոզն Երևանցիներ, 12 քմ.
6. «Երևան»՝ ՆՆ. Կյոզն Երևանցիներ, 8 քմ.
7. «Երևան»՝ ՆՆ. Վրացիներ, 5 քմ.
8. «Երևան»՝ ՆՆ. Կյոզն Երևանցիներ, 6 քմ.
9. «Երևան»՝ ՆՆ. Վրացիներ, 8 քմ.
10. «Երևան»՝ ՆՆ. Վրացիներ, 7 քմ.

0163/89

ნახატი ქალაქი გვერდები

საქართველო
თბილისი

მზია, დარი, გური, დედა,
კვანწირა და მურიკედა,
ემზიარულობთ ერთად ყველა,

დერი დედა, დერი დედა,
გაზაფხულის წვიმა მოდის
ვერც ერთი ვერ დაგვასვედა.

ჩუბაქობი უანხუდ ჩარკაინი, ხარდაშაო კოდეხა: ზ. გიგოშვილი, კ. გოგინაშვილი, უ. დოღლა, შაშ. ჩარკა-
ლიშვილი, უ. ნინია, უ. სხალაძე (ხარდაშაო ჩუბაქობი) ნ. ყოღინაშვილი (ჩუბაქობის მოაჯიდე), კ. გინაშვილი.

საქართველო ადამიანთა კომიტეტი და ს. ი. ლეონიძის სახელობის სიმონ ჯანაშიას ინსტიტუტი
ჩემბელაქობი ხატვის ფერმა

ყდის მხატვრობა ეკუთვნის უ. ლოლას

მეფერი მ. სანთრაძისა

დიპლომატი ბ. არინიშვილი

გამოცემის თედარტორიანტე წელი. რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ დაუბრუნდება.

საბჭოთაო „ნანადვლი“, გამოს. წელი. № 814. ნანის. წელი. № 3007, ბოლო 50000. ელნიშურელი ტანსაცდად 25/11 1964 წ.

კლიტი დამტვირთი პოლიგრაფი კონსანტინე ლეონიძის. ლეონიძის. № 14 „სიმია“ და ტვირთის ხანა. სკოლა. შორე მთავრობის და ვ.

ჩუბაქობი ხანაშიას. თბილისი ტვირთის კობი. № 81. ველი. 1-37-22. 1-19-00.

წასი 20 ქაბ.